

Este normal ca după o viață activă în câmpia muncii, ajunși la vârsta - care mereu se mărește - ce îți permite să te pensionezi, acest lucru ar fi necesar să se și întâmple, cu beneficiile pecuniare aferente, măcar spre a-ți trata betșugurile specifice sfârșitului de drum ca salariat.

Desigur, este o temă extrem de complicată cu cât pensionarii actuali reprezintă o masă ei. Evident, există inerente nostalgii: votanți fi deli, resursele lor limitate nu le disciplină, pe toate segmentele permit să fi e vocali în revendicări și nu de puține ori, cu structura lor coagulativă fi ravă, sunt ușor de păcălit de către mai toate guvernele postdecembriste. Le este aruncat în față de către guvernanți - indiferent de coloratură - costul pensiilor, care se apropie de o sută de miliarde lei anual. Comisia Europeană limitând sub sancțiuni dure la 9,4% din PIB segmentul pensiilor. În afară de fostul Prim Ministru Boc, ce a lansat ideea, corectă de altfel, ca pensiile să fi e dimensionate potrivit contributivității fi ecăruia, în rest mai nimeni nu dorește să abordeze în mod practic acest subiect. Pe ce motiv? Că în timp s-au dezvoltat în mod tentacular, acte normative care să reglementeze așa-

zisele pensii speciale.

Da, pentru aviatorii de supersonice cu mii de ore de zbor, având serioase probleme de sănătate sau a ostașilor răniți de pe teatrele de operațiuni militare, este de la sine înțeles că li se cuvine acest respect pecuniar. Ar putea intra aici și polițiștii care stau ani de zile (15-20) în teren fi e cu infractorii, fi e cu intemperiiile. Dar de ce ar trebui să beneficieze de pensii speciale magistrații, aleșii neamului, primari, președinți de consilii județene, consilieri, cadre militare de prin birouri care au stat la căldurică. Răspunsul lor este stupefi ant, pentru că nu au putut să-și dezvolte în timpul vieții lor active o afacere privată. Dar nu i-a obligat nimeni să se înroleze în tagma magistraților și a altora asemenea; și-au dorit să lucreze acolo. Cum un IT-ist, a fost obligat să lucreze ore multe în fața calculatorului (câștigând pe măsură), dar fi ind în timpul liber jucător de tenis, datorită muncii lui de birou, nu a putut ajunge câștigător la Wimbledon, spre a încasa astfel milioane de dolari sau euroi. Sunt explicații puerile lipsite de logică și de bun simț civic, dar legiferate spre fi nal și de către Curtea Constituțională.

În prezent Decrețeeii se apropie de vârsta pensionării, grevând substanțial se înțelege și fără voia lor bugetul aferent. Hotărârea prin care Ceaușescu a interzis avorturile (legiferată acum în mai multe țări europene) pe lângă laturile sale negative știute de altfel, a avut și rolul de a crea forță de muncă pentru o Românie puternic industrializată. Acum prin distrugerea întreprinderilor o parte însemnată de forță activă a migrat, iar alta așteaptă pensia. De unde? Din împrumuturi externe la dobânzi uriașe care depășesc 5% (Ungaria se împrumută la dobânzi negative), o avalanșă care va strivi pe

copiii ori nepoții noștri, obligați într-un oarecare viitor să plătească din greu pentru această nesăbuintă a actualilor guvernanți. Iar calculul este ușor de evidențiat. La cei aproape 23 de milioane de locuitori ante '90, contributorii la pensie se cifrau spre 11 milioane. Acum la sub 18 milioane de locuitori (bine că mai sunt!) cei 5-6 milioane de activi plătesc câte ceva; unii dintre ei, nimic, din cauza muncii la negru.

Pe toate planurile și din mai toate partidele afl ate de-a lungul timpului la putere s-au manifestat din plin o osândă a acestora de a-i salva pe cei cu pensii mici. În principiu nu le pasă de ei, dar fi ind majoritari și votanți de nădejde trebuie să fi e ademeniți cu ceva, precum gestul cu sacul de ovăz atârnat în fața calului ca acesta să tragă mai cu folos căruța din spatele lui. Dar de ce unii dintre semenii noștri au ajuns să aibă pensii de mizerie? Nu există nici un studiu serios care să se fi întreprins în acești treizeci și ceva de ani care să arate cauzele adevărate.

Erau prezentate cu ceva ani în urmă taloanele de pensie cu valori de trei sau cinci lei. Nici un reporter de teren nu a întrebat pe cei care își bravau taloanele de ce au ajuns la acest nivel de sărăcie. Cu mulți ani în urmă, prin anii '60, studenții și militarii în termen, erau mobilizați să meargă printre altele și la strânsul recoltelor de pe tarlalele puturoșilor, îndeobște cei care lucrau în CAP-uri. Eu și alții ca mine, fi ind în anul întâi de facultate, a trebuit să ne încolonăm spre a strânge grâul, undeva în comuna Breasta. CAP-iștii tineri și puternici stăteau pe marginea șanțului, cu paiul în gură ori cu o țigară și se uitau la noi, cei de la oraș, cum munceam în locul lor; rânjeau așa ca să ne și enerveze.

Erau obligați să presteze cele 160 de zile de muncă pe an, mult mai puțin față de norma de la oraș, dar unii dintre ei fi e își munceau pământul din gospodărie fi e își creșteau copiii, nicidecum să-și îndeplinească norma. Erau tineri, în putere, ca să-și împlinescă veniturile sustrăgeau ceva grâne de pe câmp și așa s-a dezvoltat sintagma lui Ion Te Leagă. Acum, ajunși la pensie, reclamă faptul că nu pot trăi cu cei câțiva lei. Dar la viața lor activă, cu ce au contribuit la bugetul de pensii? Cu nimic. Da, suntem un fel de stat social și trebuie să avem grijă de cei în nevoie. Cu totul adevărat. Dar în prezent sunt peste două milioane de oameni apți de muncă pentru care statul nu încasează nimic, ba dimpotrivă se împrumută, printre altele să-i susțină și pe ei. Nu! Este o nedreptate care trebuie grabnic soluționată. Nu produci nimic, nu ai niciun fel de drept pe toate planurile, nici măcar pentru propria ta securitate. Se adaugă la această uriașă forță de muncă și circa 850.000 de persoane cu dizabilități care trebuie sprijinite. Înăuntrul acestui segment sunt sute de situații care trebuie analizate caz cu caz.

De pildă doi înși înfi erbântați s-au încăierat, iar unul dintre ei a devenit infirm. Se pune fi rească întrebare: oare noi cei mulți, care contribuim toată viața printre altele și la bugetul asigurărilor, trebuie să îi suportăm și pe cei care s-au încăierat, iar cel slab a devenit o legumă? Cu ceva ani în urmă, întreprinzătorilor, cei care plătesc taxe și impozite li s-a explicat că le va fi ușurată munca prin plata acestor obligații, exceptând TVA, într-un cont unic și nu va mai trebui să întocmească vreo 7-8 op-uri (pentru sănătate, șomaj, pensii ș.a.) ci doar într-o unică hazna (la turci e un fel de trezorerie). Și pentru care motiv? Da! Pentru că în acest mod puteau prădui banii fără să fi e acuzați (guvernării, evident!) că deturnează sumele din bugetul consolidat. Ba au atacat și Pilonul Doi de Pensii sub regimul Dragnea. O inițiativă laudabilă a apărut din Spania față de digitalizarea forțată a instituțiilor publice și a băncilor, obligând pe cei ajunși la vârsta senectuții să bâjbâie spre a rezolva felurite probleme legate de aceste structuri. Inițiatorul, a strâns deja peste 50.000 de semnături și fluxul continuă pentru că și la ei cât și la noi, pensionarii reprezintă o categorie semnificativă a societății.

Sub sloganul suntem bătrâni nu idiști, campania vizează, în principal, băncile care își desfi înțează agențiile unde contribuabilii interacționau cu salariații spre a soluționa concret felurite aspecte: plăți, facturi, credite, consultanță etc.; exact ca și la noi, unde băncile se eficientizează. Prin gestul lor se conturează o revoluție a pensionarilor împotriva digitalizării forțate. Cu atât mai mult în care Europa în ansamblul ei, deține o populație îmbătrânită, care nu se poate adapta peste noapte la era digitalizării. Problema cea mai acută pe această temă o reprezintă locuitorii de la sate care nici măcar nu știu să-și extragă pensia de pe cardul bancar, dar sunt obligați în acest sens. Și dacă tot ne digitalizăm, noi cei de rând, cu ce ne alegem? Bunăoară într-unul din sectoarele Capitalei, se face o reclamă agresivă pretinzând că relația cu cetățenii a devenit total digitalizată. A uitat să menționeze că prin desfi înțarea zecilor de ghișee s-a redus stufosul aparat administrativ. Domnul Ilie Bolojan, fost primar al orașului Oradea pentru trei mandate (cu remarcabile realizări), acum ca Președinte al Consiliului Județean Bihor, a redus direct și semnificativ personalul din acea instituție.

A mai încercat cineva până la el sau după? Aferim! Primăriile de sector ale Capitalei reprezintă structuri desuete, nu-și au rostul în care fi ecare primar de sector are propriul program iar cel al Capitalei pe multiple planuri altele, socio-umane dar mai ales economice. Primăriile (de fapt Consiliile Populare din trecut) aveau rostul de a gestiona și fostele platforme industriale care în prezent au cam dispărut. Ce nu se înțelege este că zona economică a fost destructurată începând din anii '90. Toți guvernării au afi șat că vor restructura (de fapt, vor demola), eficientiza sistemul economic (adică vor înstrăina hălci din economia națională) și, în fi nal, vor edifica o altă societate desprinsă de trecutul comunist, combătut tot timpul cu mânie proletară. Și de fapt unde au ajuns? Într-o zonă gri, într-un crepuscul economic care nu mai poate susține o economie reală, iar ca o derivată a ei, printre altele intră și pensiile.

Este perorată de ani de zile majorarea pensiilor; dar pensionarii nu au un contract social prin care să le fi e asigurat acest drept sacru. Statul ia banii celor activi, promițându-le că le vor asigura un drept la pensie dar nu se obligă că în viitor ei vor și plăti, după modelul Ministerului de Finanțe care emite titluri de stat. Contribuția la pensie ar trebui să reprezinte un titlu de stat garantat de Banca Națională; vrea oare matusalemicul domn Isărescu să înghită o asemenea reglementare absolut justifi cată?

Dar nădejdea ne-a rămas în viitor, a celor care vor supraviețui, că norocul și speranța au rămas încuiate în cutia Pandorei. Capetele pleșuve ale celor trecuți în nefi înță, mă privesc din jilțul lor etern și cu ochii minții, scrutează într-o străfulgerare a istoriei vremurile pe care nu le mai pot influența faptic, dar care într-o abordare metafizică măcar le pot duce spre o conștientizare cumva postumă. Milioane de cranii care zac sub copertina ierbarelor de deasupra, constituie de fapt temelia conștiinței noastre naționale.

Indiferent de interpretare, cei care ne veghează de Sus categoric nu ne lasă să greșim esențial; poate prin efemere derapaje. Dar în structura noastră intrinsecă răul este îngădit precum un cancer ce poate fi izolat și extirpat. Și de ce în prezent nu se găsesc soluții pentru ca și acest segment social, foarte numeros, să nu aibă un parcurs corect, luminos, iar bătrânețea, pentru cei care au și muncit toată viața lor activă să le fi e benefi că. Iar la senectute să putem a ne crește/îndruma nepoții, pentru care societatea ar trebui să ne plătească, dar nu o cerem. Speranța de viață sănătoasă în România după analizele specialiștilor este de 59,7 ani. Sindicaliștii spun că angajatorii trebuie să aibă sicriile pregătite.

Este o realitate dar și o metaforă în același timp. Și pe care motiv? Că în acel grup, să spunem, din zona dezvoltatorilor imobiliari care în prezent are o creștere a profi turilor foarte mare, înlăuntrul lor este un segment mai mic din zona conducerii care, având resursele necesare, își prezervă sănătatea (în principiu) iar majoritatea lor muncitorii, prin conduita pe care o au, par a-și limita accesul spre vârste înaintate. Cei din urmă perorează că deși cotizează (acolo unde se întâmplă) o viață întregă, statul nu le dă mai nimic spre fi nalul vieții lor active. Milioanele de semeni care au construit mii de obiective civile ori industriale, sunt acum la pensie, și cerșesc actualilor conducători o pensie cât de cât decentă.

Dar și cei care ne conduc nu au de unde să o dea că a dispărut, poate pentru totdeauna baza de producție, cea care creează valori. Și, atunci, din acest carusel din care noi, vârstnicii nu mai putem coborî decât spre țintirim ce ne-a mai rămas? Nu am încotro, stau și mă uit pe media cum o serie de indivizi cu mai mult ori mai puțin ștaif, încearcă - și chiar reușesc - să întoarcă roata istoriei (măcar pe moment) într-o zonă dacă nu a absurdului măcar să stâlcească mințile celor care nu au trăit în acele perioade istorice. Este vorba desigur de perioada comunistă - care ne-a fost injectată de la pretinul nostru din Est - dar și din zona de creștere economică fulminantă a țării noastre până la Marele Cutremur din 4 martie 1977. Și vine domnul Talpeș, cel dintâi deținător al secretelor țării după '89, care tot debordează în romanele sale că trebuia musai să ne destrucurăm (distrugem) ca apoi să ne dezvoltăm.

Deși și-a schimbat complet fi zionomia (bătrânețea, deh!) se laudă că face parte dintr-un ONG - Fundația Omenia. Este cel care justifi că distrugerea industriei românești ca o necesitate a acelui început de ev nou, pentru că altfel nu am fi putut ajunge în confreria puterilor mondiale NATO-UE. Jalnică perorație; poate, dacă el și altora din tagma lui, ar fi avut aplecarea să studieze modelul chinezesc. Fix în acea perioadă puteam; pe mai târziu nu. Că încetul cu încetul o întregă industrie performantă a ajuns la fi are vechi și corelativa migrare a peste cinci milioane de locuitori către alte țări. Cea mai mare migrare planetară în timp de pace. Și nu răspunde nimeni? Inclusiv el ar trebui adus nu în fața ecranului TV ci în fața unei instanțe, create special, pentru a judeca jaful petrecut în această țară după '90. Și ne văităm că pensionarii trăiesc cu pensii de mizerie? Trebuie întregat el și mulți alții care apar când și când pe TV spre a ne da lecții de economie aplicată de ce au acționat spre distrugerea avuției naționale.

De ce nu mai producem aur, metale prețioase, oțeluri speciale, mașini de teren (ARO), chiar ciment, structuri metalice și multe altele; fabrici dacă nu sunt tăiate la fi er vechi, sunt abandonate și fără niciun viitor. Un alt specimen să-i spun Răzvan, care nu prea a produs mai nimic la viața lui, așa ca din senin ce i-a venit lui în tărtăcuță, că ar trebui ca fi lmele produse înainte de anul 1990 să fi e identifi cate în subsolul ecranului cu apelativul Realizat în perioada comunistă, că vezi Doamne acele produse ar conține mesaje fi e de preamărire a acelei perioade fi e că ascund realitatea de atunci. Se vede de la o poștă că e îndrumat de cineva. De ce fi lmele din perioada interbelică nu poartă acest mesaj? De ce fi lmele produse pe plan mondial nu benefi ciază de acest tratament, iar discuția ar putea fi extinsă pe planuri nebănuite de largi. În fi ne un fel de jigodism dâmbovițean. Când nu mai ai ce face cazi așa întrun fel de beatitudine în care doar tu contezi, fără să conștientizezi că vei ajunge la senectute în care vei avea revelația că nu ai făcut nimic în viața ta activă; și de ce nu să

cazi în păcatul de a te sinucide măcar mediatic.

LA SENECTUTE

Am ajuns la senectute
Bântuind cărări bătute
Tâmpilele mi-au devenit cărunte
Timpul călăuzindu-mă pe tăcute.
Într-un carusel celest
Pe care nu pot să îl contest
Nu am cum să dau un test
Să formulez un oarece protest.
Pentru că sunt pensionar
Nu un individ hoinar
Cred că sunt încă temerar
Să înfrunt orice mercenar.
Cei care ne oferă un paradis
Că în program au scris
Că vom trăi precum în vis
Dar nu; e doar un text promis.
Se-nghesuie indivizii pe ecrane
Să ajungă rapid la butoane
Ne mint că vom avea și carne
Și de ce nu, chiar haine.
Dar nu trebuie să ne amăgim
E doar un exercițiu legitim
Păcăliți noi așa cum știm
Vom sfârși cu bunăstarea-n țintirim.

Merg pe stradă, prin apropierea școlilor ori a grădinițelor, pe lângă parcuri de recreere și văd din ce în ce mai puțini bunici care să-și însoțească nepoții/ nepoatele. E un fenomen benefic pentru cei care țin în frâu fi nanțele; că acest nemernic de COVID a împușinat seniorii. Este bine, este rău? Cine ar putea cuantifica acest fenomen pe planul educării micuților. Pe undeva, fără a-i da dreptate postumă de îndoielnică ei prezență la început de ev comunist, marea interpretă Maria Tănase concluzionează într-un cântec al ei: Lemn bun, Lemn rău/ Tot cenușă/ Importantă e flacăra.

Da, dar care flacăra cea postumă ori cea terestră; că pe aici ard doar cei atașați de lemnul rău. Noi pensionarii reprezentăm în principiu (că doar acolo se trăiește bine) o masă tăcută, fără niciun fel de perspectivă, decât, evident, locul acela de veci, cine și-l poate procura. În senectutea noastră mai și sperăm că, se va schimba ceva în bine.

Noi sperăm dar cei care așteaptă în anticamera promitențelor de valori spre a-și clădi viitorul? Așteaptă în zadar, sunt doar fumigene politice pasagere. Programele (trâmbițate de toate guvernele), de ajutorare, spre dezvoltarea afacerilor celor tineri sunt țintite doar spre cei obediți efemerelor puteri autohtone - centrale ori locale. Vocalul Papă Benedict ne îndeamnă: Trăiește modest! Cei care acum hotărăsc soarta pensionarilor ar trebui să mediteze asupra adagio-ului latin Memento, homo, quia pulvis es, et in pulverem reverteris (Amintește-ți omule, că pulbere ești și că în pulbere te vei întoarce).

Florian Laurențiu Stoika